

ZAKLJUČNO POROČILO RAZISKOVALNEGA PROJEKTA

A. PODATKI O RAZISKOVALNEM PROJEKTU

1.Osnovni podatki o raziskovalnem projektu

Šifra projekta	Z6-4317	
Naslov projekta	Breme preteklosti. Sobivanje prebivalstva na Obali v luči formiranja povojske Jugoslavije	
Vodja projekta	25576 Katja Hrobat Virloget	
Tip projekta	Zt Podoktorski projekt - temeljni	
Obseg raziskovalnih ur	3400	
Cenovni razred	A	
Trajanje projekta	08.2012 - 07.2014	
Nosilna raziskovalna organizacija	1510	Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče Universita del Litorale Centro di ricerche scientifiche
Raziskovalne organizacije - soizvajalke		
Raziskovalno področje po šifrantu ARRS	6 6.04	HUMANISTIKA Etnologija
Družbeno-ekonomski cilj	13.05	Družbene vede - RiR financiran iz drugih virov (ne iz SUF)
Raziskovalno področje po šifrantu FOS	5 5.04	Družbene vede Sociologija

B. REZULTATI IN DOSEŽKI RAZISKOVALNEGA PROJEKTA

2.Povzetek raziskovalnega projekta¹

SLO

Desetletja po masovnem odhodu (večinoma) italijansko govorečih prebivalcev iz Istre zaradi redefiniranja meje med Jugoslavijo in Italijo, ostaja ta del zgodovine precej nejasen in zato tudi predmet spora v slovenski, hrvaški in italijanski zgodovini ter politiki.

Iz dela (danes slovenske) Istre je med in po 2. svetovni vojni, ko je Istra dokončno padla pod Jugoslovansko upravo, odšlo več kot 27 000 oseb, večinoma Italijanov oziroma malone vse italijansko prebivalstvo in več tisoč Slovencev (od skupno 200 – 300 000 oseb iz celotne Istre in Dalmacije). Ostalo je 8% Italijanov (vir: skupno italijansko-slovensko poročilo). Jugoslovanske oblasti so praznino, ki je ostala v prostoru za Italijani, načrtno zapolnile s tokom ljudi iz notranjosti Slovenije in ostale Jugoslavije, kar je povsem spremenilo etnično, socialno in kulturno sliko ozemlja.

Namen raziskave je izboljšati poznavanje tega konfliktnega obdobja s tem, da se ga prvič analizira izven nacionalno omejenih perspektiv tako, da se ga postavi v širši družbeno-političnih kontekst premikov prebivalstva zaradi povojske reorganizacije Srednje in Vzhodne Evrope. Zgodovinarji so pokazali, da so etnične homogenizacije, etnično čiščenje in premiki prebivalstva po 2. svetovni vojni posledica zavezniške politike, ki je v njih videla edine predpogoje za mir (Ther 2001). Vprašanje pri analizi spominov na ti. istrski eksodus ni le, kaj se je zares dogajalo, temveč kakšne posledice so videnja takratnih dogodkov pustile v tedanji in današnji istrski družbi, predvsem pri vprašanju sobivanja. Za razliko od dosedanjih antropoloških raziskav se raziskava osredotoča ne na tiste, ki so odšli, temveč na tiste, ki v izpraznjenem prostoru ostanejo. Tako tisti, ki ostanejo, kot tisti, ki se v izpraznjen prostor priselijo, postanejo zaradi spremenjenih družbeno-političnih razmer »tujci«. Soočajo se z novimi družbenimi okoliščinami, odnosi, ideološkimi sistemi, individualnimi/kolektivnimi spomini/pozabami, z diskurzi avtohtonosti itd. Individualni spomini tako postanejo del kompleksnih iger spominov/pozab in so vključeni ali zanikani v paralelnih nacionalnih zgodovinah. V socialnem procesu vzpostavljanja sporazumnega kolektivnega spomina se spomin, ki ne ustrezava dominantni podobi preteklosti, zavrže, prav tako kot dediščina, ki velja za »ideološki aparat spomina« (Candau 2005).

Prvič poskuša raziskava primerjati spomine več ravni današnjega istrskega prebivalstva, italijansko in slovensko govorečih Istranov, ki so ostali, in priseljencev iz Slovenije in nekdanje Jugoslavije. Spomine je potrebno analizirati v kontekstu več nacionalnih diskurzov, v časovnem kontekstu ter z upoštevanjem koncepta žrtve (na primer fašističnega in socialističnega sistema).

ANG

Decades after the mass departure of (mostly) Italian-speaking inhabitants of Istria because of redefining the border between Yugoslavia and Italy, this part of history remains rather unknown and therefore also subject of disputes in the Slovenian, Croatian and Italian history and politics.

More than 27,000 people, mostly Italians and almost all the Italian population and more thousands of Slovenes (from a total of 200 to 300,000 people from Istria and Dalmatia) left the (today Slovenian) part of Istria during and after the World War II, when the region finally fell under Yugoslav administration. 8% of Italians remained (source: joint Italian-Slovenian report). Yugoslav authorities filled the empty space left by Italians with people from the interior of Slovenia and the rest of Yugoslavia, what had entirely changed the ethnic, social and cultural image of the territory.

The aim of the research is to improve the knowledge of this conflict period by analysing it for the first time outside the nationally limited perspectives placing it a broader socio-political context of population movements due to post-war reorganization of Central and Eastern Europe. Historians have shown that the ethnic homogenization, ethnic cleansing and population movements after WW II were result of the allies' policy, which saw in them the only prerequisites for peace (Ther 2001). The issue in the analysis of memories on so called Istrian exodus is not only what was really happening, but what have been the

consequences of different visons of it on the todays and former Istrian society, especially in the issue of the coexistence. Unlike previous anthropological research the study focuses not on those who went away, but on those who remained in the emptied space. Those who remained as well as those who immigrated became "foreigners" due to the changed socio-political situation. They were faced with new social circumstances, relationships, ideological systems, individual / collective memories / obliviouss, discourses of autochthony etc. Individual memories became part of the complex games of memories / obliviouss and they were included or denied in the parallel national histories. In the social process of establishing a consensual collective memory a memory that does not fit the dominant image of the past, is discarded, just like heritage, perceived as "ideological apparatus of memory" (Candau 2005).

For the first time the research attempts to compare memories of several levels of today's Istrian population, the remained Italian and Slovenian speaking Istrian people and immigrants from Slovenia and the former Yugoslavia. Memories must be analysed in the context of several national discourses, in the context of time and with respect to the concept of victim (for example of fascist and socialist system).

3.Poročilo o realizaciji predloženega programa dela na raziskovalnem projektu²

Individualne in kolektivne spomine na dogodke v nacionalni zgodovini, ki sprožajo konfliktne odzive, njihov vpliv na identifikacijo in odnose med različnimi družbenimi skupinami sem poskušala razumeti prek kvalitativne etnografske raziskovalne metode, ki je temeljila predvsem na intervjuju in na opazovanju z udeležbo. Osnovne metode sem dopolnila z (delno) analizo arhivskih virov, predvsem z namenom soočanja spominov in zgodovinskih podatkov oziroma analizo tedanjega javnega diskurza.

V etnografski analizi spominov današnjih prebivalcev Istre je mogoče zaslediti vpliv dveh glavnih nacionalnih diskurzov, tj. italijanskega in jugoslovanskega. Vsak od njiju se sklicuje na koncept žrtve, na katerem temelji kolektivna identiteta. Koncept žrtve in protifašističnega boja je hkrati temelj slovenskega nacionalnega spomina (kot tudi hrvaškega, jugoslovanskega). Zaradi tega je mogoče razumeti, zakaj je raziskava o eksodusu Italijanov – ki so v prevladujočem slovenskem diskurzu smatrani za faštiste – tako delikatna. Dotika se namreč jugoslovanske vpleteneosti in identitete (torej tudi slovenske), (zgrešene) kolektivne kriminalizacije in (prikritega) maščevanja za trpljenje pod italijanskim fašizmom in vojnim okupatorjem.

Po eni strani Slovenci, predvsem priseljeni iz notranjosti Slovenije, pripisujejo eksodus predvsem lastni izbiri, proti-slovanskim in proti-komunističnim občutkom ter italijanski propagandi, pri čemer se ohranja podoba neomadeževanosti jugoslovanskih oblasti. Za slovenski kolektivni spomin je mogoče pritrdirti misli, da je pozaba del spomina, prek katere si skupnost ohranja pozitivno podobo o samemu sebi. Po drugi strani italijansko govoreči Istrani (pa tudi mnogi »avtohton« slovenski Istrani) izpostavljajo predvsem občutke ogroženosti, negativno jugoslovansko percepcijo Italijanov, ustrahovanje, posredne in neposredne pritiske (sprememba jezika, šol), težke gospodarske razmere, socialistične prisilne ukrepe proti bogatejšemu delu prebivalstva (konfiskacija privatne lastnine, ustanovitev socialističnih zadrug, prepoved verskih praznovanj itd.). V nasprotju s prevladujočim slovenskim javnim diskurzom o prostovoljnosti optiranja, je iz utišanih spominov mogoče razbrati posredne pritiske, ki so Italijane izrinili na rob družbe in so bili zato »prsiljeni v odhod«. Italijani, ki so ostali v Istri, so lahko ostali pod jugoslovansko ideologijo »jugoslovansko-italijanskega bratstva«, ki se je po sporu (Cominform) leta 1848 razrahljala. Med ostalimi »poštenimi in dobrimi Italijani« so bili v glavnem revnejši sloji, ki so se bali večje revščine v začasnih italijanskih begunskih centrih, ali tisti, ki so

verjeli v socialistične ideje, zaradi česar so bili kasneje razočarani. Mnogi ostali Italijani so morali aktivno dokazovati lojalnost novemu političnemu sistemu, tudi s tem, da so izvajali pritiske na svoje sonarodnjake. Raziskave so pokazale, da v uporniških gibanjih, ko prihaja do zloma starega družbenega reda in do preobrata družbenih hierarhij, se pogosto beleži socialne konflikte, boje za moč in celo civilne vojne. V takih razmerah prihaja tudi do nasilja med člani iste nacije, skupnosti in celo družin (Portelli, 1997).

V spominih (»avtohtonih«) slovenskih Istranov in prišlekov iz notranjosti Slovenije in Jugoslavije je mogoče zaznati nasprotuječe dojemanje italijansko govorečih Istranov: medtem ko domačini pogosto izpostavlajo protifašistično in partizansko vlogo italijansko govorečih domačinov, kar tudi sami Italijani poudarjajo, jih prišleki pod vplivom jugoslovanskega diskurza dojemajo kot tuj element na slovenskem ozemlju. Sicer je med priseljenci mogoče zaznati razlike glede na kraj izvora, ali so bili že prej v stiku z italijansko kulturo ali so o njej zvedeli le prek javnega jugoslovanskega diskurza o italijanskem fašistu. V Istri se je občutek superiornosti namreč pred in po drugi svetovni vojni povsem preobrnil; medtem ko so bili Slovenci in Hrvati v času fašizma obravnavani inferiorno kot *sciavi* (sužnji), so postali Italijani v prevladujočem jugoslovanskem povojnem diskurzu fašisti, mitični sovražnik naroda. Čeprav so iste narodne identitete, si prišleki in (slovenski) Istrani vzajemno vzpostavijo simbolno mejo, kar kaže tudi večina sorodnih raziskav o ti. "izmenjavah prebivalstva". Še bolj izrazita je simbolna meja z italijansko manjšino, kar gre med drugim pripisati tudi temu, da se prišleki iz notranjosti Slovenije in Jugoslavije niso naučili italijanskega jezika. Tako ostaja italijanska manjšina marginalizirana že vse od izgube svojega socialnega okolja po eksodusu, zaprta sama vase – njenih spominov večinski kolektivni spomin ne prizna. Zgodovine in spomini skupnosti v Istri so paralelni s konfliktnim razumevanjem vloge žrtve in krvnika. Med tema dvema prevladujočima (in ne edinimal!) diskurzoma so povsem izključeni spomini prišlekov iz nekdanje Jugoslavije, ki se kljub ideji o "bratstvu in enotnosti" v istrskem okolju počutijo povsem odtujeni. Sicer je težko tako mnogotere spomine zreducirati le na nekaj kolektivnih spominov posameznih skupin, saj kot že Maurice Halbwachs opozarja, spominov ni mogoče razumeti brez reference na več hkratnih identitet posameznikov.

Vedoč, da je dediščina »ideološki aparat spomina« (Guillaume 1980) in da je spomin bojno polje (Passerini 2008) raziskava načenja tudi vprašanje dediščine v okviru teorije tvornosti, znotraj katere ritual odraža odnose moči v skupnosti. V raziskavi so izpostavljene določene oblike vzpostavljanja in prepovedi izvajanja nesnovne dediščine, s katerimi so oblasti izvajale pritiske ali užalile italijansko prebivalstvo. Dediščina namreč ni le sredstvo povezovanja skupine, temveč predstavlja sredstvo zanikanja identitete »drugega«, ki se z obravnavano dediščino istoveti. Tudi slab odnos do beneške dediščine in zapuščenost obalnih mest (iz katerih je odšlo cca. 90% italijanskega prebivalstva) gre pripisati brezkorenjenosti večine in nepoznavanju zgodovinskih specifik prostora, saj so spomini na obalna mesta pri današnjem večinskem prebivalstvu – nekdanjem delavskem sloju iz Slovenije in Jugoslavije – odsotni. Po drugi strani so pa spomini manjšine - italijanskega dela prebivalstva neslišni. Izjema pri analizi mestnega življenja je Izola, kjer so italijansko govoreči in priseljeni jugoslovanski in slovenski delavci oblikovali skupno delavsko identiteto.

Analiza spominov hkrati zahteva analizo nacionalnih diskurzov z upoštevanjem časovnega konteksta. Z uvedbo dneva spomina na eksodus ter fojbe in z govorom italijanskega predsednika Napolitana, ki so retoriko žrtve ezulov ponesli na nacionalno politično raven in ki so zanikali predhodni zgodovinski kontekst 20-letnega fašističnega terorja, je italijanska stran sprožila ogorčenje slovenskega in hrvaškega politikov in javnosti (Fikfak 2009). V zadnjih letih je bil narejen poskus sprave na najvišjem

političnem nivoju – tri predsedniki Slovenije, Hrvaške in Italije so potrdili koncept žrtve vsem trem nacijam na njihovih nacionalnih »lieux de memoire«.

Na lokalni in nacionalni ravni kaže raziskava prve pozitive učinke že s tem, da sem kot raziskovalka in pripadnica dominantnega kolektivnega spomina pripravljena prisluhniti utišanemu spominu manjšin. Prav tako raziskava na nacionalni ravni daje vpogled v manjšinsko problematiko v domačem okolju (in ne kot običajno le pri slovenski manjšini izven nacionalnih meja), s čimer senzibilizira dominatno skupnost za doslej spregledane (negirane?) zgodovinske in sodobne probleme. Hkrati raziskava daje glas odtujenim prebivalcem Istre, priseljencem iz Jugoslavije.

Poleg analize lokalnih spominov in nacionalnih diskurzov je bil storjen korak naprej s tem, da je bil istrski eksodus prvič postavljen izven nacionalno omejenih konfliktnih perspektiv v širši družbeno-političnih kontekst povojne reorganizacije Srednje in Vzhodne Evrope. V sodelovanju s Catherine Gousseff, direktorico *Centre d'Études des Mondes Russe, Caucasiens et Centre-Européen, Centre National de la Recherche Scientifique, L'École des Hautes Etudes en Sciences Sociales (CERCEC CNRS, EHESS)* iz Pariza sem organizirala mednarodno konferenco "Populations' transfers in 20th century Europe. The case of Istria" (Koper/Capodistria, Slovenija, 25.–26. 4. 2014). Interdisciplinarna konferenca je združevala raziskovalce s področja zgodovine, etnologije, kulturne antropologije, sociologije in arhitekture. Poleg lokalnih raziskovalcev iz Italije, Slovenije in Hrvaške so bili glavni govorci svetovno znani raziskovalci premikov prebivalstva in sodobne evropske zgodovine: Catherine Gousseff (CERCEC CNRS/EHESS, Pariz), Philipp Ther (Univerza na Dunaju) in Gustavo Corni (Univerza v Trentu), Pamela Ballinger (Univerza v Michiganu), Jasna Čapo (Inštitut za etnologijo in folkloro, Zagreb), Cathie Carmichael (Univerza Vzhodne Anglije). Znanstvena monografija s prispevki omenjenih in drugih raziskovalcev v uredništvu obeh organizatoric konference je v pripravi za tisk (*Annales Méditerranéei*, 2015). Če sklenem glavna spoznanja simpozija v le dve temeljni ugotovitvi, je mogoče reči, da so povojne migracije iz Istre del širšega družbeno-političnega konteksta reorganizacije Srednje in Vzhodne Evrope pod taktirko zavezniške politike. Ta je z etničnim čiščenjem, etnično homogenizacijo, premiki prebivalstva poskušala vzpostaviti trajen mir na konfliktnih etnično mešanih območjih (Ther 2001). Novost simpozija predstavlja teza Pamele Ballinger (2015 – v tisku), ki ponuja novo perspektivo razumevanja eksodusa Italijanov iz Istre in Dalmacije. Njegove vzroke namreč ne išče le v tezi ustanavljanja novih nacionalnih držav v Srednji in Vzhodni Evropi, temveč v okviru post-imperialnih procesov, ko je Italija po porazu fašizma izgubila vsa novo pridobljena ozemlja.

Z vidika sodelovanja je raziskovalni projekt postavil novo bazo mednarodnega sodelovanja tako s sosedskimi državami (Italija, Slovenija, Hrvaška) kot širše. Na nacionalni ravni sem vzpostavila sodelovanje z mednarodnimi inštituti v Sloveniji, ki so finančno podprtli konferenco: Francoski inštitut v Sloveniji, Inštitut za italijansko kulturo v Sloveniji, Avstrijski kulturni forum, na mednarodni raziskovalni ravni pa sodelovanje z drugimi raziskovalnimi instituti, kot je CERCEC EHESS/CNRS iz Pariza. Eden izmed učinkov je tudi mednarodno znanstveno sodelovanje, ki se kaže v prihajajoči organizaciji sekcijs Heritage of Silenced Memories v okviru 12. konference SIEF (Zagreb, 21.–25. 6. 2015), ki jo organiziram v sodelovanju z Michèle Baussant, znanstveno namestnico direktorja »*Anthropologie et étude comparative des sociétés contemporaines*«, *Communication et section 38, INSHS/CNRS in Laboratoire d'ethnologie et de sociologie comparative, Maison René Ginouvès, Université Paris Ouest Nanterre La Défense*, Paris. Raziskovalka je namreč ena vodilnih evropskih "antropologinj spomina".

4.Ocena stopnje realizacije programa dela na raziskovalnem projektu in zastavljenih raziskovalnih ciljev³

Vsi zastavljeni cilji raziskovalnega projekta so bili doseženi. Zaradi novosti raziskave, je bil prvenstven namen terensko delo – zbiranje ustnih pričevanj. Na ta način je bila postavljena široka baza podatkov, ki bo še dolga leta osnova za nadaljnje analize in raziskovalno delo (namen je tudi pisanje monografije). opravljenih je bilo cca. 50 intervjujev, njihovo dopolnitev predstavlja številne objavljene življenske pripovedi. Opravljene so bile vse načrtovane analize literature in arhivskih virov, opazovanj z udeležbo. Na štipendiji v Parizu sem opravila analize najsodobnejše strokovne literature na tematiko in se povezala s ključnimi mednarodnimi strokovnjaki, ki se ukvarjajo s premiki prebivalstva, povojno organizacijo Evrope in z antropologijo spomina.

Predvsem v drugem letu je bilo napisanih več znanstvenih razprav, žal pa jih je večina še v procesu tiska. Hkrati sem delala aktivno diseminacijo, predvsem s poudarkom na javnosti in na stroki z udeležbo na nacionalnih in mednarodnih simpozijih, z organizacijo mednarodnega simpozija, s predavanji v okviru rednega pedagoškega študijskega procesa na Univerzi na Primorskem in v Ljubljani. Raziskave so bile predstavljene tudi na tujih univerzah, recimo na univerzah v Sarajevu, Banji Luki in Tuzli (projekt BIHERIT), kjer so vprašanja zaradi sodobnih etničnih konfliktov, nacionalizacij in premikov prebivalstva zelo aktivna. Predvsem je pomembna diseminacija rezultatov na lokalni in nacionalni ravni, ki sem jo izvajala prek rednih predavanj v javnosti v sodelovanju z Regionalnim muzejem Koper in drugimi izobraževalnimi institucijami (gimnazije, Komisija za zgodovinske krožke pri Zvezi prijateljev mladine Slovenije itd.) ter prek več medijskih objav (Radio Capodistria, - npr. eno-urni pogovor na temo simpozija o eksodusu z Ballinger, Cornijem in mano - COBISS.SI-ID [1536448452](#), prihajajoč intervju na Radio Trst)

5.Utemeljitev morebitnih sprememb programa raziskovalnega projekta oziroma sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave projektne skupine⁴

ni sprememb

6.Najpomembnejši znanstveni rezultati projektne skupine⁵

Znanstveni dosežek				
1.	COBISS ID	1537051076	Vir:	COBISS.SI
	Naslov	SLO	Nesnovna dediščina Istre: avtentičnosti, razmerja moči in ustvarjanje vezi	
		ANG	Intangible heritage of Istria: authenticity, power realtions and creation of links	
	Opis	SLO	Članek predstavlja spoznanja iz dveh raziskovalnih projektov, enega iz interpretacije nesnovne dediščine v Istri, drugega iz spominov Istranov na povojske masovne migracije zaradi spremembe nacionalnih mej in vpeljave socialističnega sistema (Ker je podoktorski projekt o povojskih spominih komaj končan, so vse druge objave še v procesu tiska). Avtorica opaža romantične načine interpretacije dediščine, vendar po drugi strani tudi njeno adaptacijo na sodobne zahteve. Kakorkoli, novejše raziskave kažejo, da ne obstajajo »prave« ali »umetne« tradicije, saj so koncepti naravnega in avtentičnega tuji kulturnimi oblikami, ki ostajajo konstrukcije. V nadaljevanju skuša raziskava razumeti, kako se tradicija uporablja v oblikovanju skupnosti. V okviru teorije tvornosti je pokazano, kako je prek zatrta katoliških letnih šeg in navad, s katerimi so se identificirali Italijani, ki so po vojni ostali v Jugoslaviji, nova politična in nacionalna oblast izrazila svojo avtoritativno moč. Dediščina tako ne deluje le kot sredstvo	

		povezovanja skupine, temveč lahko predstavlja destruktivne moči, sredstvo zanikanja identitete »drugega«. Opazovanje interpretacije dediščine vključuje tako posebno pozornost na njeno tvornost in na različna razmerja moči povezanih z njo. Dediščina je tako močan medij zatrtja šibkejšega in močno orodje v rokah političnih režimov. Vendar ima lahko dediščina po drugi strani tudi zdravilne lastnosti za zgodovinske rane, če njena interpretacija vključuje spomine »drugega« na isti način kot spomine »nas«.
	ANG	The article presents the findings of two different research projects, one concerning the interpretation of intangible heritage in Istria, and the other the Istrian memories about post-war mass migrations consequent to the change of national borders and the introduction of the socialist system (Since the postdoctoral project on post-war memories has just finished all other publications on this topic are still in print). The author analyses romantic ways of heritage interpretation but also its adaptation to the needs of the present. However, contemporary research shows that there are no "proper" or "artificial" traditions, since the concepts of the natural and the authentic are unknown to the cultural forms which remain constructions. Further on the research aims to understand how tradition is used in the formation of groups. In the frame of the agency theory, it is shown that by supressing catholic calendar customs, element of identification of the Italians who remained after WW II in Yugoslavia, the new national and political power expressed its authoritative power. Thus heritage functions not just as means of uniting a group, but it can imply destructive powers, becoming the means of denying the identity of the "Other". Analysing heritage interpretation thus involves a special attention to its agency and the different relations of power connected to it. Therefore heritage is a powerful medium of suppression of the weak and a powerful tool in the hands of the political regimes. On the other hand, heritage can have healing powers for historical wounds if its interpretation includes the memories of the "Other" in the same way as "our" memories.
	Objavljeno v	Slovensko etnološko društvo; Interpretacije dediščine; 2014; Str. 226-241, 286-287; Avtorji / Authors: Hrobat Virloget Katja
	Tipologija	1.16 Samostojni znanstveni sestavek ali poglavje v monografski publikaciji
2.	COBISS ID	2186195 Vir: COBISS.SI
	Naslov	<p>SLO Šagre v Istri: etnološki pogled.</p> <p>ANG The village festivals in Istria: ethnological view.</p>
	Opis	<p>Članek predstavlja spoznanja mednaravnega raziskovalnega projekta Heritage live – Živa, oživljena, doživeta kulturna dediščina Program IPA Slovenia–Croatia, 2007-13), vendar hkrati predstavlja bazo podoktorskih raziskav o nesnovni dediščini Istre. V projektu smo opazovali načine prezentacije / interpretacije nesnovne dediščine v Istri, še posebno na primeru koledarskih praznikov. Članek predstavlja rezultate etnološke raziskave šager – vaških žegnjanj v Istri od preteklosti do danes, njihove spremembe, njihovo vlogo v ojačanju občutka pripadnosti vaških in mestnih skupnosti itd.</p> <p>Citirano v : Panjek, A. 2014. Kdo je tretja stranka v tej mačji godbi? Posredniki med vdovcem in fantovčino v Štivanu pri Devinu leta 1651. Acta Histriae 22/ 2: 379-388. Str. 382.</p>
		The article presents the results of the international research project Heritage live. Living, lived, revived cultural heritage (Programme IPA Slovenia–Croatia, 2007-13) but at the same time it presents the base for post-doctoral analysis of intangible heritage of Istria. The research dealt with the ways of the presentation / interpretation of intangible heritage in

	<i>ANG</i>	Istria, especially in the case of calendar holidays. The article presents the results of ethnological research of the village festivities in Istria from past to modern times, their changes, their role in strengthening the feeling of belonging to the village and town communities etc.
		Cited in: Panjek, A. 2014. Kdo je tretja stranka v tej mačji godbi? Posredniki med vdovcem in fantovčino v Štivanu pri Devinu leta 1651. Acta Histriae 22/ 2: 379-388. Str. 382.
Objavljeno v		Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče, Univerzitetna založba Annales; Istrski praznik; 2012; Str. 14-24; Avtorji / Authors: Hrobat Virloget Katja
Tipologija	1.16	Samostojni znanstveni sestavek ali poglavje v monografski publikaciji

7. Najpomembnejši družbeno-ekonomski rezultati projektne skupine⁶

	Družbeno-ekonomski dosežek		
1.	COBISS ID	1537081540	Vir: COBISS.SI
	Naslov	<i>SLO</i>	Breme preteklosti Confliktni spomini na sobivanje v povojni Istri
		<i>ANG</i>	The Burden of the Past. Contrasting Memories on Co-Existence in Post-War Istria
	Opis	<i>SLO</i>	V sodelovanju s Catherine Gousseff, direktorico Centre d'Études des Mondes Russe, Caucasiens et Centre-Européen, Centre National de la Recherche Scientifique, L'École des Hautes Etudes en Sciences Sociales (CERCEC CNRS, EHESS) iz Pariza sem organizirala mednarodno konferenco "Populations' transfers in 20th century Europe. The case of Istria" (Koper/Capodistria, Slovenija, 25.-26. 4. 2014). Koper je eden od izpraznjenih mest po masovnih migracijah (večine) italijanskega prebivalstva po 2. svetovni vojni zaradi zavezniške politike in vključitve tega dela konfliktnega teritorija v Jugoslavijo, ki mu je sledila uvedba novega (socialističnega) sistema. Ta del zgodovine v današnji Sloveniji ostaja z mnogimi vidikov neosvetljen, neznan in nem ter je pogosto predmet političnih manipulacij. Namen konference je bil preseči konfliktne nacionalne (slovenske, hrvaške in italijanske) interpretacije o tem delu preteklosti. Tako so bila povojsna dogajanja prvič analizirana v širši evropski perspektivi 20. stoletja s prispevki mednarodno priznanih raziskovalcev. Interdisciplinarna konferenca je združevala raziskovalce s področja zgodovine, etnologije, kulturne antropologije, sociologije in arhitekture. Glavni govorci so bili svetovno znani raziskovalci premikov prebivalstva in sodobne evropske zgodovine: Catherine Gousseff (CERCEC CNRS/EHESS, Pariz), Philipp Ther (Univerza na Dunaju) in Gustavo Corni (Univerza v Trentu). Znani raziskovalci so bili tudi med ostalimi govorci: Pamela Ballinger (Univerza v Michiganu), Jasna Čapo (Inštitut za etnologijo in folkloro, Zagreb), Cathie Carmichael (Univerza Vzhodne Anglije), Lidija Nikočević (Etnografski muzej Istre, Pazin), Gloria Nemeč (IRSML Trst – CRS Rovinj), Raoul Pupo (Univerza v Trstu), Marta Verginella (Univerza v Ljubljani), Jure Gombač (Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije ZRC SAZU, Ljubljana), Neža Čebren Lipovec in Katja Hrobat Virloget (Univerza na Primorskem). Konferenca je bila organizirana v okviru mojega podoktorskega projekta, sofinancirali pa so jo TEPSIS Labex in CERCEC CNRS/EHESS (Francija), Francoski inštitut v Sloveniji, Italijanski inštitut za kulturo v Sloveniji in Avstrijski kulturni forum. Znanstvena monografija s prispevki omenjenih in drugih raziskovalcev v uredništvu obeh organizatoric konference je v pripravi za tisk (Annales Mediterranei, 2015).

		I organised international conference on "Populations' transfers in 20th century Europe. The case of Istria" (Koper/Capodistria, Slovenia, 25th–26th April 2014) in collaboration with Catherine Gousseff, director of the Centre d'Études des Mondes Russe, Caucasiens et Centre-Européen, Centre National de la Recherche Scientifique, L'École des Hautes Etudes en Sciences Sociales (CERCEC CNRS, EHESS), Paris. Koper is one of the emptied towns in Istria due to mass migrations of (mostly) Italian speaking population after the World War II that occurred because of the allies' politics and the inclusion of this conflict territory in Yugoslavia, followed by the introduction of the new (socialist) system. This part of history remains unknown from many aspects and silent in today's Slovenia and is frequently subject to political manipulations. The aim of this conference was to surpass the conflict national (Slovene, Croatian and Italian) interpretations of this part of the past, with the contributions of internationally established researchers analysing it in a broader European perspective of the 20th century for the first time. The interdisciplinary conference gathered experts from the fields of history, ethnology, cultural anthropology, sociology and architecture. The keynote speakers were world-renowned researchers of populations' transfers and contemporary European history – Catherine Gousseff (CERCEC CNRS/EHESS, Paris), Philipp Ther (University of Vienna) and Gustavo Corni (University of Trento). Other speakers were also well established researchers: Pamela Ballinger (University of Michigan), Jasna Čapo (Institute of Ethnology and Folklore Research, Zagreb), Cathie Carmichael (University of East Anglia), Lidiya Nikočević (Ethnographic Museum of Istria, Pazin), Gloria Nemeć (IRSMU Trieste – CRS Rovigno), Raoul Pupo (University of Trieste), Marta Verginella (University of Ljubljana), Jure Gombač (Slovenian Migration Institute, ZRC SAZU, Ljubljana), Neža Čebren Lipovec and Katja Hrobat Virloget (University of Primorska). The conference was organized in the frame of my postdoctoral project and co-sponsored by TEPSIS Labex and CERCEC CNRS/EHESS (France), French Institute in Slovenia, Italian Institute for Culture in Slovenia and Austrian Cultural Forum. The international scientific monograph with papers from the above mentioned researchers and others, edited by the two conference convenors, is currently in preparation for the press (Annales Mediterranei, 2015).
	Šifra	B.01 Organizator znanstvenega srečanja
	Objavljeno v	University of Primorska, Faculty of Humanities; Populations' Transfers in 20th Century Europe; 2014; Str. [6]; Avtorji / Authors: Hrobat Virloget Katja
	Tipologija	1.12 Objavljeni povzetek znanstvenega prispevka na konferenci
2.	COBISS ID	1536886468 Vir: COBISS.SI
	Naslov	<p><i>SLO</i> Breme preteklosti. Živeti skupaj s konfiktnimi spomini na masovne migracije v povojni Jugoslaviji, v Istri, Slovenija</p> <p><i>ANG</i> The burden of the past. Living together with divided memories on mass migrations in post-war Yugoslavia in Istria, Slovenia</p>
		S prispevki redno sodelujem na mednarodnih znanstvenih konferencah (EASA, SIEF, ISFNR in druge manjše konference), zadnji od njih je bil na konferenci EASA (European Association of Social Anthropologists) v Talinu leta 2014. Prispevek "The Burden of the Past. Living together with divided memories on mass migrations in the Post-war Yugoslavia in Istria, Slovenia" je bil sprejet v sekcijo "Intimacy of Social Memory and the Construction of Self-identity linked to the Holocaust and Forced Migrations in the Current Interconnected World", ki sta jo vodila Carole Lemee

		(Université Bordeaux & UMR Ades) in Vytis Ciubrinskas (Vytautas Magnus University). Predstavitev je pokazala, kako konfliktni spomini na povoje množične migracije Italijanov iz Istre vplivajo na identitete in sobivanje med tistimi, ki so ostali, in med priseljenci. Ta del preteklosti ne deli le nacionalnih kolektivnih spominov, ampak tudi spomine tistih, ki danes živijo v izpraznjenih (in znova naseljenih) krajih. Kar je na eni strani razumljeno kot »eksodus«, prisilne migracije, druga stran dojema kot prostovoljne migracije. Po eni strani se identiteta skupnosti naslanja na koncept »žrtve«, po drugi strani pa te iste tragične dogodke zmagovalni (nacionalni) kolektivni spomin zanika, preinterpretira in cenzurira, sklicajoč se ravno tako na koncept »žrtve«. Italijansko govoreči prebivalci, ki so ostali v Jugoslaviji, so izgubili svoje družbene vezi in se znašli v vlogi »tujcev« v lastnem domu, prav tako kot priseljenci. »Zatrti spomini«, pozabe na pritiske, občutki sokrivde, sovraštva so ostala prikrita zaradi njihove neskladnosti z nacionalnim kolektivnim spominom. Predstavitev je pokazala na mnogoterost spominov, ki jih je po Halbwachsu mogoče razumeti prek njihove povezave z različnimi skupinami, katerih posameznik je istočasno član. Prispevek se pripravlja za objavo v okviru konferenčne publikacije.
Opis	SLO	I participate regularly on international conferences (EASA, SIEF, ISFNR and other conferences of smaller scale), the last paper was presented on EASA (European Association of Social Anthropologists) conference in Tallin in 2014. The paper "The Burden of the Past. Living together with divided memories on mass migrations in the Post-war Yugoslavia in Istria, Slovenia" was accepted in the panel "Intimacy of Social Memory and the Construction of Self-identity linked to the Holocaust and Forced Migrations in the Current Interconnected World", conveyed by Carole Lemee (Université Bordeaux & UMR Ades) and Vytis Ciubrinskas (Vytautas Magnus University). The presentation revealed how the divided memories on post-war mass migrations of Italians from Istria influence the identities and cohabitation between those, who remained, and between immigrants. This part of the past divides not just the two national collective memories, but also the memories of those living in the emptied (and resettled) places. What is understood as "exodus", forced migrations on one side, is taken as voluntary migrations on the other. On the one hand, the identity of a community is founded on the notion of "the victim", and on the other hand the same tragic events are neglected, reinterpreted and censored by the winning collective (national) memory, which also refers to the concept of "the victim". The Italian speaking inhabitants, who remained in Yugoslavia, lost all their social ties and found themselves as strangers in their own home just as the immigrants. "Suppressed memories", amnesias of pressures, feelings of complicity, enmities remained hidden because of their incompatibility with the national collective memory. The presentation showed the multiplicity of memories that, according to Halbwachs, can be explained by associating the individual memories to the various groups, to which a person is simultaneously a member. The paper is currently being prepared for the conference publication.
	Šifra	B.03 Referat na mednarodni znanstveni konferenci
	Objavljen v	Estonian Institute of Humanities; Collaboration, intimacy & revolution - innovation and continuity in an interconnected world; 2014; Str. 77; Avtorji / Authors: Hrobat Virloget Katja
	Tipologija	1.12 Objavljeni povzetek znanstvenega prispevka na konferenci
3.	COBISS ID	1536020420
	Naslov	SLO Šop ključev. Spomini na sobivanje prebivalstva na obali v času oblikovanja

		Jugoslavije
	ANG	A bunch of keys. Memories on co-habitation of population in the coast region in the time of the formation of Yugoslavia.
Opis	SLO	Rezultate podoktorske raziskave sem predstavila na mednarodni etnološki konferenci o Istri. Naslov namiguje na "urbano legendu" iz Istre o tem, da so prišleki dobivali šop ključev, s katerimi so si iskali stanovanje po izpraznjenih istrskih mestih. Hkrati legenda odraža simbolne meje med domačini in priseljenci, ki so jih domačini smatrali za privilegiran sloj. Prispevek bo objavljen v Zborniku za narodni život i običaje (Hrvaška).
	ANG	The results of the postdoctoral project were presented at the international ethnological conference on the topic of Istria. The title indicates the "urban legend" from Istria about the bunch of keys received by the immigrants, by which they searched an apartment in the emptied istrian towns. At the same time the legend reflects the symbolic borders between the "natives" and immigrants, perceived by the "natives" as a privileged class. The paper will be published in the Zbornik za narodni život i običaje (Croatia).
Šifra		B.03 Referat na mednarodni znanstveni konferenci
Objavljeno v		Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti; Knjižica sažetaka; 2013; Str. 16; Avtorji / Authors: Hrobat Virloget Katja
Tipologija		1.12 Objavljeni povzetek znanstvenega prispevka na konferenci
4.	COBISS ID	
	Naslov	Vir: vpis v poročilo
Opis	SLO	B.05 Gostujući profesor na inštitutu/univerzi
	ANG	B.05 Visiting professor on institute/university
	SLO	Predavanja na tujih univerzah: V okviru mednarodnega projekta Tempus IV – BIHERIT (2012/13-2013/14), katerega nosilec je Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani (Novaković), smo izvedli izobraževanje o dediščinskih študijah kot kurikularnih modulov na treh univerzah v Bosni in Hercegovini: v Sarajevu, Tuzli in v Banja Luki. Pri mojem predmetu Koncepti i metodologija istraživanja baštine sem v dveh študijskih letih izvedla 90 šolskih ur predavanj. Eno izmed predavanj na vsaki univerzi je bilo posvečeno konfliktnim spominom in dediščini v Istri kot osnovi za diskusijo o sodobnih razdeljenih spominih po nedavni vojni v Bosni in Hercegovini. Rezultate podoktorskega dela sem posredovala študentom v tekočem pedagoškem procesu na Univerzi na Primorskem pri predmetih: Etnološka dediščina, Metodologija raziskovanja dediščine na Fakulteti za humanistične študije ter na skupnem študijskem programu s Fakulteto za turistične študije v okviru Nesnovne dediščine in Kulturne dediščine in njenega varstva. Rezultati so bili rpedstavljeni tudi na Univerzi v Ljubljani pri predmetu Etnologija Slovencev (Habinc)
	ANG	Lectures on foreign universities: Within the framework of the international project Tempus IV - BIHERIT (2012/13-2013/14), managed by the Faculty of Arts, University of Ljubljana (dr. Novaković), we conducted a training on heritage studies as curricular modules at three universities in Bosnia and Herzegovina: Sarajevo, Tuzla and Banja Luka. In the frame of my course The Concepts and Methodology of Heritage Research I lectured 90 hours of lessons in two academic years. One lecture on each university was dedicated to the conflict heritage and memories in Istria as a base for discussions on the contemporary divided memories after the recent war in Bosnia and Herzegovina. The results of the posdoctoral research project were presented in the frame of the current pedagogic work on the University of Primorska: Ethnological Heritage, Methodology of Heritage Research on the Faculty of Humanities; and Intangible Heritage, Cultural Heritage and its Preservation on the joint

		study programme with Faculty of Tourism Studies. The results were presented also at the University of Ljubljana by Ethnology of the Slovenes (Habinc).	
Šifra	B.05	Gostujoči profesor na inštitutu/univerzi	
Objavljeno v	ni objave		
Tipologija	3.14	Predavanje na tuji univerzi	
5.	COBISS ID	1536171204	Vir: COBISS.SI
	Naslov	<i>SLO</i> Konfliktni spomini na sobivanje prebivalstva v Istri v povojni Jugoslaviji <i>ANG</i> Conflict memories on the coexistence in post-war istria	
	Opis	<i>SLO</i> Prispevek je bil objavljen v strokovni knjigi za učitelje zgodovinskih krožkov v srednjih in osnovnih šolah po vabljenem predavanju. Z opozarjanjem na marginalizirane spomine povečuje ozaveščanje in senzibilizira dominantno družbo za probleme manjšin. Diseminacija je potekala tudi prek drugih predavanj za javnost in medijev. Velik odmev je imela enourna pogovorna oddaja na Radio Capodistria skupaj s Pamela Ballinger in Gustavom Cornijem. http://4d.rtvslo.si/arhiv/il-vaso-di-pandora/174272791 [COBISS.SI-ID 1536448452]	<i>ANG</i> The contribution is published in the professional book for the teachers of historical circles in the secondary and primary schools. By warning of the marginalised memories it raises the public awareness and it sensibilise the dominant society on the minority problems. The dissemination was performed also by other lectures for the public and media. A big echo had the radio broadcast on the thematic of exodus together with Pamela Ballinger and Gustavo Corni. http://4d.rtvslo.si/arhiv/il-vaso-di-pandora/174272791 . [COBISS.SI-ID 1536448452]
	Šifra	D.10	Pedagoško delo
	Objavljeno v	Zveza prijateljev mladine Slovenije, Komisija za delo zgodovinskih krožkov; Ohranjanje spomina; 2013; Str. 76-83; Avtorji / Authors: Hrobat Virloget Katja	
	Tipologija	1.17	Samostojni strokovni sestavek ali poglavje v monografski publikaciji

8.Drugi pomembni rezultati projetne skupine⁷

Rezultat, ki še ne more biti zaveden v Cobissu zaradi tega, ker bo šele izveden (vendar je rezultat projekta), je organizacija panela Heritage of Silenced memories v okviru 12. konference SIEF (International Society for Ethnology and Folklore), Zagreb, 21.–25. 6. 2015 (<http://www.nomadit.co.uk/sief/sief2015/panels.php?PanelID=3491>; 11. 2. 2015). Panel sva skicali skupaj z Michèle Baussant, znanstveno namestnico direktorja »Anthropologie et étude comparative des sociétés contemporaines«, Communication et section 38, INSHS/CNRS in Laboratoire d'ethnologie et de sociologie comparative, Maison René Ginouvès, Université Paris Ouest Nanterre La Défense, Paris. Ker je bila naša sekcija ena izmed 10 sekcij, ki so prejele več kot 19 prijav (29), nam je vodstvo SIEF izjemoma dovolilo izbrati več kot 11 prispevkov. Tako bo na sekciji predstavljenih 17 prispevkov etnologov in kulturnih antropologov s celega sveta. V tisku so še članki za Acta Histriae (predvidoma 2015), za Zbornik za narodni život i običaje na Hrvaškem. Pripravlja se tudi objava članka iz konference EASA, Tallinn, 2014 (glej cobiss). V tisku je znanstvena monografija v so-uredništvu z Catherine Gousseff (CERCEC CNRS, Paris) na temo istrskega eksodus, v kateri bodo objavljeni rezultati znanstvenega simpozija, ki smo ga organizale, skupaj z drugimi povabljenimi avtorji. Za knjigo sem pridobila tudi finančno podporo Francoskega inštituta v Sloveniji in Inštituta za italijansko kulturo v Sloveniji. Objavljeni bodo članki sledečih avtorjev: Uvod Catherine Gousseff in Gustavo Corni; ostalo:

Pamela Ballinger, Jasna Čapo, Cathie Carmichael, Gloria Nemeč, Raoul Pupo, Marta Verginella, Jure Gombač, Neža Čebren Lipovec, Miha Kosmač in Katja Hrobat Virloget.

9. Pomen raziskovalnih rezultatov projektne skupine⁸

9.1. Pomen za razvoj znanosti⁹

SLO

Etnološka raziskava načenja slabo raziskano tematiko povojskih migracij iz Istre, ki že desetletja sproža mednacionalne konflikte med Italijo, Hrvaško in Slovenijo. Medtem ko je bilo na italijanski strani o ti. istrskem eksodusu napisanih ogromno razprav, vsaj v zadnjih desetletjih, se na slovenski strani ta tematika ni načenjala pogosto. Čeprav je bilo v zadnjem desetletju narejenih nekaj pozitivnih premikov v smeri sprave na politični ravni, se ta konsenz o vlogi žrtve (in krvnikov) še ne odraža v prevladujočem javnem mnenju.

Raziskava se osredotoča na spomine današnjih prebivalcev slovenskega dela Istre na razburkano obdobje po 2. svetovni vojni, ki je s ti. eksodusom, izseljevanjem večinsko italijanskega prebivalstva Istre, in s priseljevanjem iz Slovenije in ostale Jugoslavije povsem spremenilo etnično, socialno in kulturno sliko ozemlja Istre (od italijanskega prebivalstva je ostal le 8% delež). Novost raziskave je preusmeritev pozornosti iz tistih, ki so odšli, na tiste, ki v izpraznjenem prostoru ostanejo. Mononacionalni okvir je presežen s tem, da raziskava analizira spomine vseh današnjih Istranov, od slovenskih in italijanskih Istranov do priseljencev iz Slovenije, Italije in Jugoslavije.

Namen projekta je prepoznati utišane dele spomina in dediščine, ki so bili zatrti v procesu osnovanja sporazumnega (nacionalnega) kolektivnega spomina. Posledica reorganizacije Evrope 20. stoletja ni bila le izključitev »drugega«, izgon ljudi, nastanek narodnih manjšin, ampak tudi obstoj skupin ljudi, ki so zaradi nacionalizacije ostali v domovini kot »tujci« ali marginalizirani, ker si niso delili dominantne nacionalne identitete. Poleg tega, da so bili Italijani v prevladujočem jugoslovanskem diskurzu označeni s krivdo za fašizem in vojne zločine, njihovi spomini in dediščina so ostali nemi. Kljub njihovi pravni zaščiti na ravni narodne manjšine so po pravilu manjšin postali družbeno marginalizirani. Družbeno marginalizacijo na drug način so doživelji tudi priseljenci iz nekdanje Jugoslavije, ki v sporih med Istrani in ezuli o »avtohtnosti« nimajo glasu in so iz javnih diskurzov izrinjeni. Raziskava načenja vprašanja oblikovanja spominov, njihovih vplivov na nekdanje in sodobno sobivanje različnih etničnih skupin v Istri. S pričujočo raziskavo se problematika prvič postavlja izven nacionalnih percepциj v kontekst širših družbeno-političnih sprememb po 2. svetovni vojni. Mednarodni simpozij, pri katerem so sodelovali ne le lokalni, temveč najbolj uveljavljeni mednarodni raziskovalci povojske zgodovine Evrope, je pokazal na dva ključna sklepa. Povojske migracije iz Istre so le del širšega družbeno-političnega konteksta reorganizacije Srednje in Vzhodne Evrope pod taktirko zavezniške politike, ki je z etničnim čiščenjem, etnično homogenizacijo, premiki prebivalstva poskušala vzpostaviti trajen mir na konfliktnih etnično mešanih območjih (Ther 2001). Hkrati pa je Pamela Ballinger (2014, 2015-v tisku) postavila pod vprašaj iskanje vzrokov izključno v tezi ustanavljanja novih nacionalnih držav v Srednji in Vzhodni Evropi in izpostavila drugo hipotezo – vzroke za istrski in dalmatinski eksodus je potrebno iskati v okviru post-imperialnih doganj, ko je Italija po porazu fašizma izgubila vsa novo pridobljena ozemlja.

Prek sodelovanja z lokalnimi in mednarodno uveljavljenimi raziskovalci se tema, ki je bila doslej večinoma tabu, postavlja v širši kontekst povojske organizacije Evrope, premikov prebivalstva, (izgub in razpadov) totalitarnih sistemov ter postavlja v primerjavo s sodobnimi etnološkimi študijami »izmenjav prebivalstva« in antropologije spomina.

ANG

The ethnological study broach a poorly researched topic of post-war migration from Istria, which for decades raised cross-national conflicts between Italy, Croatia and Slovenia. While on the Italian side a lot of research has been done on the Istrian exodus, at least in recent decades, on the Slovenian side this theme has been not researched frequently. Although over the last decade some positive moves towards the reconciliation at the political level have been done, this consensus on the role of the victim (and executioners) has not yet been reflected in the prevailing public opinion.

The research focuses on the memories of today's inhabitants of the Slovenian part of Istria in the turbulent period after the WW II, which by the so-called exodus, emigration of the majority of the Italian population of Istria, and immigration from Slovenia and other Yugoslav republics

completely changed the ethnic, social and cultural image of the territory of Istria (just 8% of the Italian population remained). The novelty of the research is the shift of attention from those who have gone to those who have remained in the emptied space. The mononational frame was exceeded by the study of the memories of all of today's Istrian inhabitants from Slovenian and Italian Istrians to immigrants from Slovenia, Italy and Yugoslavia.

The aim of the project is to identify silenced parts of memory and heritage that have been suppressed in the process of establishment of consensual (national) collective memory. The result of the reorganization of Europe of the 20th century was not only the exclusion of the "other", the expulsion of people, the emergence of national minorities, but also the existence of groups of people who due to the nationalization remained in the "home" country as "foreigners" or marginalized because they did not share the dominant national identity. Besides that the Italians were in the dominant Yugoslav discourse marked with the guilt for fascism and war crimes, their memories and heritage remained mute. Despite their legal protection at the level of national minorities they became as a rule socially marginalized. Socially marginalised on another level experienced also the immigrants from the former Yugoslavia, which have been in conflict between Istrians and esuli about the "autochthonism" voiceless and driven out from public discourses. The study raises the question of creating memories, their impact on the former and contemporary coexistence of different ethnic groups in Istria.

This study places for the first time the problem out of national perceptions in the context of wider socio-political changes after the WW II. The international conference, which involved not only local, but the most established international researchers of post-war European history, has shown two key conclusions. The post-war migrations from Istria are only part of a broader socio-political context of the reorganization of Central and Eastern Europe under the policy of the allies, which attempted by ethnic cleansing, ethnic homogenization, population movements to establish a lasting peace in the conflict in ethnically mixed areas(Ther 2001). At the same time Pamela Ballinger (2014, 2015-in press) questioned the search for causes exclusively in the thesis of creation of new nation states in Central and Eastern Europe and highlighted the second hypothesis - the causes of the Istrian and Dalmatian exodus are to be sought within post-imperial processes, when Italy after the defeat of fascism lost all newly acquired territories. Through cooperation with locally and internationally known researchers the topic which has so far been largely a taboo was placed in the broader context of the post-war organization of Europe, population movements, (losses and decay) of totalitarian systems and set in comparison with modern ethnological studies of "population exchange" and anthropology of memory.

9.2. Pomen za razvoj Slovenije¹⁰

SLO

Medtem ko je bilo na italijanski strani narejenih precej raziskav na temo eksodusa iz Istre in Dalmacije, so bile le te v Sloveniji in na Hrvaškem redke. Vzroke gre morda pripisati oblikovanju slovenske (in jugoslovanske) identitete, ki temelji tudi na konceptu žrtve. Enega temeljev slovenskega nacionalnega kolektivnega spomina namreč predstavlja koncept žrtve italijanskega fašističnega terorja in protifašističnega boja, kot enega mejnikov oblikovanja oziroma utrjevanja slovenske narodnosti. Zato je mogoče razumeti, od kod tolikšna zadržanost v odnosu do raziskave eksodusa, kjer so enako kot slovenski upoštevani tudi spomini Italijanov, v prevladajočem slovenskem diskurzu videni kot fašisti in okupatorji. Raziskava načenja namreč problem lastne vpletenenosti jugoslovenskih (in s tem slovenskih) oblasti in s tem tudi ruši prevladujočo samopodobo žrtve fašizma in nedolžnega herojskega vojnega zmagovalca. S problematizacijo in odkrivanjem spomina manjšine, torej marginaliziranih, tako Italijanov kot priseljenih Jugoslovanov, raziskava prinaša nove vpoglede in tlakuje pot bolj strpnemu sobivanju in priznavanju spominov »drugega«. Hkrati raziskava načenja problem »nedediščinskih« odnosov v obalnih mestih, kjer se soočamo z izseljevanjem, revščino, propadanjem stavb. Lokalni prebivalci nimajo ne možnosti ne občutka za ohranjanje beneške patricijske dediščine, saj jih nanjo ne vežejo spomini in se z njo ne poistovetijo. Problem propadanja istrske dediščine in neživljenskosti mest je bil s pričujočim projektom prvič postavljen izven nacionalno omejene tematike v širši družbenopolitični okvir povojsne reorganizacije Evrope in premikov prebivalstva. S tem raziskava prispeva k razumevanju širših evropskih družbeno-političnih procesov (premiki prebivalstva, etična homogenzacija), katerih posledice vidimo v negiranju dediščine in so razvidni v mnogih srednje- in vzhodno-evropskih

urbanih središčih (Gdansk, Kaliningrad, Reka itd.) oz. širših območijih (Grčija, Turčija, Češka in Slovaška, Poljska, nekdanja Jugoslavija, Ukrajina). Na nacionalni ravni je pozitiven učinek raziskave viden v odstiranju spominov in dediščine marginaliziranih. Prek javnih razprav in diseminacije rezultatov projekta se tako tlakuje pot bolj realno multikulturni družbi, kjer pravice manjšin ne ostajajo le na papirju, temveč jih večinski narod tudi razume in udejstvuje v vsakdanjih praksah.

ANG

While on the Italian side many researches have been done on the topic of exodus from Istria and Dalmatia, just few of them were done in Slovenia and Croatia. The cause may be attributed to the formation of the Slovenian (and Yugoslav) identity, which lies also on the concept of the victimhood. One of the cornerstones of the Slovenian national collective memory is the concept of the victim of the fascist terror and the anti-fascist struggle, as one of the milestones of creating and consolidating Slovenian nationality. Therefore, it is possible to understand from where derives this reluctance to the research of exodus, where the Slovenian memories are analysed at the same level as the memories of Italians, perceived in the dominant Slovenian discourse seen as fascists and occupiers. The study raises the problem of the involvement of Yugoslav (and thus Slovenian) authorities and thus destroys the prevailing self-image of victims of fascism and innocent heroic war winner.

By questioning and the discovery of the memory of minorities, thus the marginalized, both Italians and Yugoslav immigrants, the research brings new insights and paves the way for a more tolerant coexistence and recognition of the memory of "other". At the same time it raises the problem of "apatrimonial" relations in coastal towns, where we are faced with emigration, poverty, deterioration of buildings. Local residents do not have either the ability or sense for preserving the Venetian patrician heritage, because they are not bound to it by memories, and nor they do not identify with it. The problem of the degradation of the Istrian heritage and the "non-life" in the Istrian towns was for the first time placed outside the national limited topic in a broader socio-political context of post-war reorganization of Europe and population movements. This study contributes to the understanding of the wider European socio-political processes (population movements, ethical homogenisations), the consequences of which are seen in the denial of heritage in many Central and Eastern European urban centres (Gdansk, Kaliningrad, Reka, etc.) and in the wider areas (Greece, Turkey, Czech Republic and Slovakia, Poland, the former Yugoslavia, Ukraine).

At the national level the positive impact of research is visible in the unveiling of memories and heritage of marginalized. Through public debates and dissemination of project results the project paves the way for a more realistic multicultural society where the rights of minorities don't remain solely on paper, but the dominant nation understands them and perform them in daily practices.

10. Samo za aplikativne projekte in podoktorske projekte iz gospodarstva!

Označite, katerega od navedenih ciljev ste si zastavili pri projektu, katere konkretnе rezultate ste dosegli in v kakšni meri so doseženi rezultati uporabljeni

Cilj	
F.01	Pridobitev novih praktičnih znanj, informacij in veščin
Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.02	Pridobitev novih znanstvenih spoznanj
Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.03	Večja usposobljenost raziskovalno-razvojnega osebja
Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE

	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.04	Dvig tehnološke ravni	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.05	Sposobnost za začetek novega tehnološkega razvoja	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.06	Razvoj novega izdelka	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.07	Izboljšanje obstoječega izdelka	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.08	Razvoj in izdelava prototipa	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.09	Razvoj novega tehnološkega procesa oz. tehnologije	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.10	Izboljšanje obstoječega tehnološkega procesa oz. tehnologije	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.11	Razvoj nove storitve	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.12	Izboljšanje obstoječe storitve	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>

F.13	Razvoj novih proizvodnih metod in instrumentov oz. proizvodnih procesov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	▼
	Uporaba rezultatov	▼
F.14	Izboljšanje obstoječih proizvodnih metod in instrumentov oz. proizvodnih procesov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	▼
	Uporaba rezultatov	▼
F.15	Razvoj novega informacijskega sistema/podatkovnih baz	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	▼
	Uporaba rezultatov	▼
F.16	Izboljšanje obstoječega informacijskega sistema/podatkovnih baz	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	▼
	Uporaba rezultatov	▼
F.17	Prenos obstoječih tehnologij, znanj, metod in postopkov v prakso	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	▼
	Uporaba rezultatov	▼
F.18	Posredovanje novih znanj neposrednim uporabnikom (seminarji, forumi, konference)	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	▼
	Uporaba rezultatov	▼
F.19	Znanje, ki vodi k ustanovitvi novega podjetja ("spin off")	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	▼
	Uporaba rezultatov	▼
F.20	Ustanovitev novega podjetja ("spin off")	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	▼
	Uporaba rezultatov	▼
F.21	Razvoj novih zdravstvenih/diagnostičnih metod/postopkov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	▼
	Uporaba rezultatov	▼
F.22	Izboljšanje obstoječih zdravstvenih/diagnostičnih metod/postopkov	

	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	▼
	Uporaba rezultatov	▼
F.23	Razvoj novih sistemskih, normativnih, programskih in metodoloških rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	▼
	Uporaba rezultatov	▼
F.24	Izboljšanje obstoječih sistemskih, normativnih, programskih in metodoloških rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	▼
	Uporaba rezultatov	▼
F.25	Razvoj novih organizacijskih in upravljačkih rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	▼
	Uporaba rezultatov	▼
F.26	Izboljšanje obstoječih organizacijskih in upravljačkih rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	▼
	Uporaba rezultatov	▼
F.27	Prispevek k ohranjanju/varovanju naravne in kulturne dediščine	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	▼
	Uporaba rezultatov	▼
F.28	Priprava/organizacija razstave	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	▼
	Uporaba rezultatov	▼
F.29	Prispevek k razvoju nacionalne kulturne identitete	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	▼
	Uporaba rezultatov	▼
F.30	Strokovna ocena stanja	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	▼
	Uporaba rezultatov	▼
F.31	Razvoj standardov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE

	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.32	Mednarodni patent	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.33	Patent v Sloveniji	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.34	Svetovalna dejavnost	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.35	Drugo	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>

Komentar

--

11. Samo za aplikativne projekte in podoktorske projekte iz gospodarstva!
Označite potencialne vplive oziroma učinke vaših rezultatov na navedena področja

	Vpliv	Ni vpliva	Majhen vpliv	Srednji vpliv	Velik vpliv	
G.01	Razvoj visokošolskega izobraževanja					
G.01.01.	Razvoj dodiplomskega izobraževanja	☐	☐	☐	☐	
G.01.02.	Razvoj podiplomskega izobraževanja	☐	☐	☐	☐	
G.01.03.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.02	Gospodarski razvoj					
G.02.01	Razširitev ponudbe novih izdelkov/storitev na trgu	☐	☐	☐	☐	
G.02.02.	Širitev obstoječih trgov	☐	☐	☐	☐	
G.02.03.	Znižanje stroškov proizvodnje	☐	☐	☐	☐	
G.02.04.	Zmanjšanje porabe materialov in energije	☐	☐	☐	☐	
G.02.05.	Razširitev področja dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.02.06.	Večja konkurenčna sposobnost	☐	☐	☐	☐	
G.02.07.	Večji delež izvoza	☐	☐	☐	☐	
G.02.08.	Povečanje dobička	☐	☐	☐	☐	

G.02.09.	Nova delovna mesta	☐	☐	☐	☐	
G.02.10.	Dvig izobrazbene strukture zaposlenih	☐	☐	☐	☐	
G.02.11.	Nov investicijski zagon	☐	☐	☐	☐	
G.02.12.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.03	Tehnološki razvoj					
G.03.01.	Tehnološka razširitev/posodobitev dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.03.02.	Tehnološko prestrukturiranje dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.03.03.	Uvajanje novih tehnologij	☐	☐	☐	☐	
G.03.04.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.04	Družbeni razvoj					
G.04.01	Dvig kvalitete življenja	☐	☐	☐	☐	
G.04.02.	Izboljšanje vodenja in upravljanja	☐	☐	☐	☐	
G.04.03.	Izboljšanje delovanja administracije in javne uprave	☐	☐	☐	☐	
G.04.04.	Razvoj socialnih dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.04.05.	Razvoj civilne družbe	☐	☐	☐	☐	
G.04.06.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.05.	Ohranjanje in razvoj nacionalne naravne in kulturne dediščine in identitete					
G.06.	Varovanje okolja in trajnostni razvoj					
G.07	Razvoj družbene infrastrukture					
G.07.01.	Informacijsko-komunikacijska infrastruktura	☐	☐	☐	☐	
G.07.02.	Prometna infrastruktura	☐	☐	☐	☐	
G.07.03.	Energetska infrastruktura	☐	☐	☐	☐	
G.07.04.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.08.	Varovanje zdravja in razvoj zdravstvenega varstva					
G.09.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	

Komentar

--

12. Pomen raziskovanja za sofinancerje¹¹

	Sofinancer		
1.	Naziv		
	Naslov		
	Vrednost sofinanciranja za celotno obdobje trajanja projekta je znašala:		EUR
	Odstotek od utemeljenih stroškov projekta:		%

Najpomembnejši rezultati raziskovanja za sofinancerja		Šifra
1. 2. 3. 4. 5.		
	Komentar	
	Ocena	

13. Izjemni dosežek v letu 2014¹²

13.1. Izjemni znanstveni dosežek

HROBAT VIRLOGET, Katja. Nesnovna dedičina Istre : avtentičnosti, razmerja moči in ustvarjanje vezi. V: DOLŽAN ERŽEN, Tatjana (ur.), SLAVEC GRADIŠNIK, Ingrid (ur.), VALENTINČIČ FURLAN, Nadja (ur.). Interpretacije dedičine, (Knjižnica Glasnika Slovenskega etnološkega društva, 48). Ljubljana: Slovensko etnološko društvo, 2014, str. 226-241, 286-287. [COBISS.SI-ID 1537051076]

Opisan zgoraj pri znanstvenih dosežkih.

13.2. Izjemni družbeno-ekonomski dosežek

B.01 Organizator znanstvenega srečanja

V sodelovanju s Catherine Gousseff, direktorico Centre d'Études des Mondes Russe, Caucasiens et Centre-Européen, Centre National de la Recherche Scientifique, L'École des Hautes Etudes en Sciences Sociales (CERCEC CNRS, EHESS) iz Pariza sem organizirala mednarodno konferenco "Populations' transfers in 20th century Europe. The case of Istria" (Koper/Capodistria, Slovenija, 25.-26. 4. 2014). Znanstvena monografija s prispevki omenjenih in drugih raziskovalcev v uredništvu obeh organizatoric konference je v pripravi za tisk (Annales Mediterranei, 2015). Dosežek opisan zgoraj pri družbenih dosežkih.

C. IZJAVE

Podpisani izjavljjam/o, da:

- so vsi podatki, ki jih navajamo v poročilu, resnični in točni
- se strinjamо z obdelavo podatkov v skladu z zakonodajo o varstvu osebnih podatkov za potrebe ocenjevanja ter obdelavo teh podatkov za evidence ARRS
- so vsi podatki v obrazcu v elektronski oblikи identični podatkom v obrazcu v pisni oblikи
- so z vsebino zaključnega poročila seznanjeni in se strinjajo vsi soizvajalci projekta

Podpisi:

zastopnik oz. pooblaščena oseba
raziskovalne organizacije:

in

vodja raziskovalnega projekta:

Univerza na Primorskem,
Znanstveno-raziskovalno središče
Universita del Litorale Centro di
ricerche scientifiche

Katja Hrobat Virloget

ŽIG

Kraj in datum:	Koper-Capodistria	19.3.2015
----------------	-------------------	-----------

Oznaka poročila: ARRS-RPROJ-ZP-2015/241

¹ Napišite povzetek raziskovalnega projekta (največ 3.000 znakov v slovenskem in angleškem jeziku) [Nazaj](#)

² Napišite kratko vsebinsko poročilo, kjer boste predstavili raziskovalno hipotezo in opis raziskovanja. Navedite ključne ugotovitve, znanstvena spoznanja, rezultate in učinke raziskovalnega projekta in njihovo uporabo ter sodelovanje s tujimi partnerji. Največ 12.000 znakov vključno s presledki (približno dve strani, velikost pisave 11). [Nazaj](#)

³ Realizacija raziskovalne hipoteze. Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikost pisave 11) [Nazaj](#)

⁴ V primeru bistvenih odstopanj in sprememb od predvidenega programa raziskovalnega projekta, kot je bil zapisan v predlogu raziskovalnega projekta oziroma v primeru sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave projektne skupine v zadnjem letu izvajanja projekta, napišite obrazložitev. V primeru, da sprememb ni bilo, to navedite. Največ 6.000 znakov vključno s presledki (približno ena stran, velikost pisave 11). [Nazaj](#)

⁵ Navedite znanstvene dosežke, ki so nastali v okviru tega projekta. Raziskovalni dosežek iz obdobja izvajanja projekta (do oddaje zaključnega poročila) vpišete tako, da izpolnite COBISS kodo dosežka – sistem nato sam izpolni naslov objave, naziv, IF in srednjo vrednost revije, naziv FOS področja ter podatek, ali je dosežek uvrščen v A" ali A'. [Nazaj](#)

⁶ Navedite družbeno-ekonomske dosežke, ki so nastali v okviru tega projekta. Družbeno-ekonomski rezultat iz obdobja izvajanja projekta (do oddaje zaključnega poročila) vpišete tako, da izpolnite COBISS kodo dosežka – sistem nato sam izpolni naslov objave, naziv, IF in srednjo vrednost revije, naziv FOS področja ter podatek, ali je dosežek uvrščen v A" ali A'.

Družbeno-ekonomski dosežek je po svoji strukturi drugačen kot znanstveni dosežek. Povzetek znanstvenega dosežka je praviloma povzetek bibliografske enote (članka, knjige), v kateri je dosežek objavljen.

Povzetek družbeno-ekonomskega dosežka praviloma ni povzetek bibliografske enote, ki ta dosežek dokumentira, ker je dosežek sklop več rezultatov raziskovanja, ki je lahko dokumentiran v različnih bibliografskih enotah. COBISS ID zato ni enoznačen, izjemoma pa ga lahko tudi ni (npr. prehod mlajših sodelavcev v gospodarstvo na pomembnih raziskovalnih nalogah, ali ustavitev podjetja kot rezultat projekta ... - v obeh primerih ni COBISS ID). [Nazaj](#)

⁷ Navedite rezultate raziskovalnega projekta iz obdobja izvajanja projekta (do oddaje zaključnega poročila) v primeru, da katerega od rezultatov ni mogoče navesti v točkah 6 in 7 (npr. ni voden v sistemu COBISS). Največ 2.000 znakov, vključno s presledki. [Nazaj](#)

⁸ Pomen raziskovalnih rezultatov za razvoj znanosti in za razvoj Slovenije bo objavljen na spletni strani: <http://sicris.izum.si/> za posamezen projekt, ki je predmet poročanja [Nazaj](#)

⁹ Največ 4.000 znakov, vključno s presledki [Nazaj](#)

¹⁰ Največ 4.000 znakov, vključno s presledki [Nazaj](#)

¹¹ Rubrike izpolnite / prepišite skladno z obrazcem "izjava sofinancerja" <http://www.arrs.gov.si/sl/progproj/rproj/gradivo/>, ki ga mora izpolniti sofinancer. Podpisani obrazec "Izjava sofinancerja" pridobi in hrani nosilna raziskovalna organizacija – izvajalka projekta. [Nazaj](#)

¹² Navedite en izjemni znanstveni dosežek in/ali en izjemni družbeno-ekonomski dosežek raziskovalnega projekta v letu 2014 (največ 1000 znakov, vključno s presledki). Za dosežek pripravite diapositiv, ki vsebuje sliko ali drugo slikovno gradivo v zvezi z izjemnim dosežkom (velikost pisave najmanj 16, približno pol strani) in opis izjemnega dosežka (velikost pisave 12, približno pol strani). Diapositiv/-a priložite kot príponko/-i k temu poročilu. Vzorec diapositiva je objavljen na spletni strani ARRS <http://www.arrs.gov.si/sl/gradivo/>, predstavite dosežkov za pretekla leta pa so objavljena na spletni strani <http://www.arrs.gov.si/sl/analize/dosez/>. [Nazaj](#)

Obrazec: ARRS-RPROJ-ZP/2015 v1.00a
73-85-1E-BB-CF-56-D4-F1-83-EB-D1-E4-ED-5C-7C-6A-5B-AF-8A-A8